

1 OLL:N YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA

2

3 JOHDANTO

4

5 YHDENVERTAISUUS

6 Yhdenvertaisuuslaissa yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia
7 riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään,
8 kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan,
9 terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.

10

11 Yhdenvertaisuus on keskeinen periaate kansainvälisessä ja kansallisessa lainsäädännössä. Sen
12 toteutuessa kaikki ihmiset voivat osallistua yhteisön toimintaan täysipainoisesti.

13

14 OLL ORGANISAATIONA JA YHDENVERTAISUUS OLL:SSA

15 OLL:n jäseniä ovat Suomen ammattikorkeakouluopiskelijakuntien liitto (SAMOK) ry ja 11
16 ylioppilaskuntaa. SAMOKin jäseniä ovat Suomen ammattikorkeakoulujen opiskelijakunnat.

17 Lisäksi OLL:n jäseniä ovat Kadettitoverikunta ja Suomen Urheiluopiston oppilaskunta, Tahkon
18 Talli. Varsinaisten jäsenten lisäksi OLL:lla on yhteistoimintajäsenenä korkeakoulujen
19 liikuntatoimia.

20

21 Yhdenvertaisuuden edistäminen on ollut esillä OLL:n strategiassa yhtäjaksoisesti vuodesta 2006
22 alkaen. Uudessa Opiskelijoiden Liikuntaliiton strategiassa vuosille 2016-2020 yhdenvertaisuus on
23 esillä OLL:n arvoissa sekä strategisissa tavoitteissa.

24

25 Opiskelijoiden Liikuntaliitto on ollut edelläkävijä yhdenvertaisuuden edistämässä
26 opiskelijaliikunnan kansainvälisellä kentällä allekirjoittamalla ensimmäisenä
27 opiskelijaliikuntajärjestönä maailmassa Brightonin julistuksen 11.2.2011. Brightonin julistus
28 määrittää periaatteet ohjaamaan toimenpiteitä, jotka tähtäävät naisten osuuden lisäämiseen
29 liikuntatoiminnan kaikilla tasoilla ja kaikissa tehtävissä. Yhdenvertaisuuden ja sukupuolten välisen
30 tasa-arvon edistäminen on kulmakiviä OLL:n kansainvälisessä toiminnassa. OLL vei myös
31 Brightonin julistuksen kansainväliseen kattojärjestöönsä FISUun, joka allekirjoitti julistuksen
32 OLL:n esityksen myötä.

33

34 Vuonna 2014 OLL julkaisi liikunnan manifestin, jossa tuotiin esille urheilun ja liikunnan
35 sukupuolittuneita rakenteita, rahoituksen epäoikeudenmukaisuutta, sukupuoli- ja
36 seksuaalivähemmistöjen asemaa urheilussa sekä erityisesti tyttöjen ja naisten liikunnan ja urheilun
37 aliresursointia.

38
39

40 SUUNNITELMAN TAVOITTEET JA TARKOITUS

41 Yhdenvertaisuussuunnitelmassa määritellään yhdenvertaisuuden edistämiseen liittyvät periaatteet ja
42 tavoitteet sekä toimenpiteet. Sen tavoitteena on edistää yhdenvertaisuutta OLL:n toiminnassa ja sen
43 jäsenyhteisöjen liikuntatoiminnassa.

44
45 Suunnitelman tavoitteena on tehdä OLL:sta liitto, joka alla listattujen toimenpiteiden ja
46 käytänteiden avulla edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa, ehkäisee syrjintää ja häirintää sekä lisää
47 esteettömyyttä ja saavutettavuutta toiminnassaan. Auki kirjattuna useat jo olemassa olevat
48 käytänteet ja toimenpiteet auttavat tunnistamaan mahdolliset yhdenvertaisuuteen liittyvät ongelmat
49 toiminnassa.

50
51 Yhdenvertaisuutta koskevat teemat on jaettu seuraaviin kokonaisuuksiin:

- 52
- 53 ● Viestintä jäsenistölle
 - 54 ● OLL:n koulutustapahtumat
 - 55 ● OLL:n alaiset liikuntatapahtumat
 - 56 ● Osallistuminen ja vaikuttaminen OLL:n toimintaan

57
58 Opiskelijoiden Liikuntaliitto on osana OSS-järjestöpalvelujen yhdenvertaisuussuunnitelmaa (ks.
59 liite 1), joka myös ohjaa ja edistää yhdenvertaisuutta erityisesti OLL:n toimiston toiminnassa.
60 Suunnitelmat täydentävät toisiaan. Tämä suunnitelma on laadittu yhdenvertaisuuslain, OSS-
61 yhdenvertaisuussuunnitelman, Valon ohjeistuksien ja jäsenistön kanssa kartoitetun tilanteen
62 pohjalta. Suunnitelmassa on kiinnitetty huomiota enimmäkseen konkreettisiin käytänteisiin ja
63 toimenpiteisiin. Tavoitteena on myös, että jäsenet huomioivat liikunnan osana omia
64 yhdenvertaisuussuunnitelmiaan.

65
66 Esteettömyys ja saavutettavuus läpileikkaavat koko OLL:n toimintaa. Esteettömyys on hyväksi
67 kaikille, mutta toisille se on edellytys osallistumiselle. Suunnitelmassa on kiinnitetty huomiota niin
68 fyysiseen kuin sosiaaliseen esteettömyyteen. Toimenpiteillä ja käytänteillä eri osa-alueilla pyritään
69 toiminnasta saamaan mahdollisimman esteetöntä ja saavutettavaa.

70

71 TOIMENPIDEKOKONAISSUUEDET

72 VIESTINTÄ JÄSENISTÖLLE

73 Viestinnän osalta keskeisiä kysymyksiä ovat 1) miten viestintä tavoittaa kohderyhmät, 2) mitä
74 sisällöt ja esittämistapa viestivät yhdenvertaisuudesta ja 3) millä kielillä viestitään. Suurimmat
75 haasteet ovat selkokielisyydessä ja monikielisyydessä.

- 76
77 **Toimenpiteet ja käytänteet edistää yhdenvertaisuutta OLL:n viestinnässä:**
78 - Pyritään viestimään myös ruotsiksi ja englanniksi.
79 - Tärkeät viestit ja asiakirjat käännetään liiton virallisille kielille.
80 - Panostetaan viestinnässä selkokielisyyteen esimerkiksi lyhenteitä välttämällä.
81 - Viestinnän kieli on syrjimätöntä.
82 - Seurataan viestinnän tavoitavuutta ja parannetaan sitä tarvittaessa.
83 - Käytetään monipuolisesti erilaisia viestintäkanavia.
84 - Huomioidaan yhdenvertaisuus ja sen edistäminen viestintästrategiassa ja muissa viestintää
85 ohjaavissa asiakirjoissa.
86 - Viestitään yhdenvertaisuuden teemoista liikunnassa.
87 - Viestinnästä tehdään saavutettavaa toimintakyvyltään erilaisille ihmisille
88 - Nettisivut pidetään ajan tasalla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.
89

90 **OLL:N KOULUTUSTAPAHTUMAT**

- 91 OLL järjestää vuodessa muutaman koulutustapahtuman. Tapahtumien tilanne yhdenvertaisuuden
92 kannalta on tällä hetkellä hyvä.
93
94 Jos syrjintä-, häirintä- tai kiusaamistapauksia koulutustapahtumissa ilmenee, henkilön oma
95 kokemus syrjityksi tulemisesta riittää, että asia otetaan käsittelyyn. Kaikilla tapahtuman
96 osallistujilla on velvollisuus puuttua syrjintään, häirintään ja kiusaamiseen.
97
98 **Toimenpiteet ja käytänteet edistää yhdenvertaisuutta koulutustapahtumissa:**
99 - Järjestetään koulutustapahtumia maantieteellisesti helposti saavutettavissa paikoissa ja vaihdellen
100 sijaintia.
101 - Pidetään koulutusten osallistumismaksut kohtuullisella tasolla, jotta hinta ei olisi este
102 osallistumiselle
103 - Koulutustapahtumien tilat ovat esteettömät. Niihin pääsee helposti apuvälineillä, koska tasoeroja
104 ei ole tai ne on tehty esteettömiksi asianmukaisella tavalla. Tiloissa on määräysten mukainen inva-
105 wc. Mikäli esteetöntä tilaa ei pystytä järjestämään, tämä ilmoitetaan tapahtuman kutsussa ja
106 kerrotaan, millaisista esteistä on kyse ja voitaisiinko osallistuminen kuitenkin mahdollistaa.
107 - Pyritään järjestämään koulutuksiin ja tapahtumiin unisex-wc-tiloja.
108 - Laaditaan koulutuksiin ja tapahtumiin ”käytännösäännöt” (code of conduct).
109 - Tuotetaan koulutuksiin materiaalia myös ruotsiksi ja englanniksi.
110 - Pyritään tarjoamaan tulkkausta sitä tarvitseville OLL:n toimiston kielitaidon puitteissa.
111 - Koulutustapahtumissa pidetään taukoja riittävän usein ihmisten erilaisten tarpeiden takia.
112 - Koulutuksiin osallistuvien erityisistä tarpeista otetaan etukäteen selvää pyytämällä niistä
113 mahdollisimman tarkat tiedot ilmoittautumisen yhteydessä.
114 - Koulutusten materiaalit ovat pääosin saatavilla ennen koulutusta.
115 - Koulutustapahtumien epävirallisissa osuuksissa kiinnitetään huomiota yhdenvertaisuuden
116 teemoihin, esimerkiksi saunaillan järjestelyissä.
117 - Koulutustapahtumien liikuntaosiot ovat matalan kynnyksen liikuntaa.
118 - Pyritään valitsemaan vieraileviksi puhujiksi tasapuolisesti eri sukupuolten edustajia.

- 119 - Koulutustapahtumien toiminta- ja työmallit ovat monipuolisia.
120 - Koulutustapahtumissa käsitellään säännöllisesti yhdenvertaisuuden teemoja.
121 - Kiinnitetään huomiota koulutustapahtumien ilmapiiriin.
122 - Koulutusten aikana huomioidaan tasapuolisesti kaikkia osallistujia.
123 - Koulutustapahtumiin on nimetty häirintäyhdyshenkilöt joista tiedotetaan osallistujille.
124 - Koulutustapahtumien sukupuolijakaumaa seurataan ja huomioidaan sukupuolen moninaisuus.
125 - Koulutusten kielenkäytössä vältetään lyhenteitä.
126

127 OLL:N ALAISET LIIKUNTATAPAHTUMAT

128 OLL:n alaisilla liikuntatapahtumilla tarkoitetaan esimerkiksi Opiskelijoiden SM-kisoja, joissa OLL
129 ei ole järjestäjän roolissa. OLL kuitenkin ohjaa kisoja säännöillä ja kouluttaa kisojen järjestäjät
130 vuoden alussa. Suurimpana haasteena on tällä hetkellä sukupuolijakauman epätasapaino
131 tapahtumissa (n. 80% osallistujista miehiä).

132
133 Jos syrjintä-, häirintä- tai kiusaamistapauksia liikuntatapahtumissa ilmenee, henkilön oma kokemus
134 syrjityksi tulemisesta riittää, että asia otetaan käsittelyyn. Kaikilla tapahtuman osallistujilla on
135 velvollisuus puuttua syrjintään, häirintään ja kiusaamiseen.

137 Toimenpiteet ja käytänteet edistää yhdenvertaisuutta OLL:n alaisissa liikuntatapahtumissa:

- 138 - OSM-kisojen järjestäjille koulutetaan yhdenvertaisuusasioita mm. Valon ohjeiden ja tämän
139 yhdenvertaisuussuunnitelman pohjalta. <http://www.sport.fi/arvot-ja-vastuullisuus/yhdenvertainen-urheilu/yhdenvertaisuus-toiminnassa/tapahtumien-jarjestaminen>
140
141 - Pyritään lisäämään erilaisia lajeja kisoihin - tasaisesti eri puolille Suomea.
142 - Pyritään sisällyttämään paralajeja OSM-kisakalenteriin ja edistetään tietoisuutta paraurheilusta
143 opiskelijoiden keskuudessa.
144 - Pyritään tasaamaan OSM-kisojen sukupuolijakaumaa.
145 - Madalletaan osallistumiskynnystä liikuntatapahtumiin, esimerkiksi OSM-kisojen rentosarjan
146 markkinoinnilla.
147 - Lisätään viestinnän tavoitavuutta.
148 - Tavoitellaan tilannetta, jossa jokaisesta korkeakoulusta olisi tasavertaiset ja yhdenvertaiset
149 mahdollisuudet osallistua kisoihin.
150 - Noudatetaan OSM-sääntöjä, joissa mm. määritellään kisojen myöntämisperusteet.
151 - OSM-säännöt on laadittu yhdenvertaisuuden teemoja kunnioittaen.
152

153 OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN OLL:N TOIMINTAAN

154 OLL:n toimisto sijaitsee Helsingissä, lähimmät jäsenjärjestöjen toimistot ovat kilometrin päässä ja
155 kauimmat Lapissa. Tämä luo haasteita esimerkiksi jäsenjärjestöjen yhdenvertaiseen tapaamiseen.
156

157 Toimenpiteet ja käytänteet edistää yhdenvertaisuutta osallistumisessa ja vaikuttamisessa 158 OLL:n toimintaan:

- 159 - Jokaiselle OLL:n työvaliokunnan jäsenelle on jaettu omat kummijäsenjärjestöt

- 160 - Etäisyys ei vaikuta kummitapaamisiin.
161 - Liittokokous on järjestetty koulutustapahtumien yhdenvertaisuusperiaatteiden mukaan.
162 - Mielipiteitä kuunnellaan ja arvostetaan.
163 - Jäsenistö vaikuttaa liiton toimintaan.
164 - Kehitetään mahdollisuuksia etäosallistumiseen.
165 - Kannustetaan henkilöitä liiton toimintaan mukaan.
166 - Liiton linjaavat asiakirjat ja päätösluettelot ovat nettisivuilla ajantasaisesti.
167 - OLL ottaa toiminnassaan huomioon myös trans- ja intersukupuoliset henkilöt ja antaa henkilöiden
168 määrittellä itse sukupuolensa, tai jättää sen halutessaan määrittelemättä toimintaan osallistuessa.
169

170 SEURANTA JA ARVIOINTI

- 171 Yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumista seurataan OLL:n koulutustapahtumissa ja vuosittain
172 OLL:n toimiston sisäisesti. OLL:ssa on nimetty joka vuosi yhdenvertaisuusasioista vastaavat
173 henkilöt - yksi työvaliokunnasta ja yksi henkilöstöstä. Hallitus päivittää suunnitelmaa tarvittaessa,
174 ja merkittävät muutokset tuodaan liittokokouksen päätettäväksi
175

176 Suunnitelman käsittely ja uusien perehdytys

- 177
178 Yhdenvertaisuussuunnitelma toimii muistilistana OLL:n jokapäiväisessä työssä.
179
180 Yhdenvertaisuussuunnitelma perehdytetään uusille työntekijöille ja luottamushenkilöille osana
181 muuta perehdytystä. Suunnitelma käydään läpi alkuvuodesta yhteisesti yhdenvertaisuusasioista
182 vastaavan työntekijän kanssa.
183
184 Vastuu siitä, että suunnitelman asiat tulevat perehdytetyiksi, on yhdenvertaisuusasioista vastaavalla
185 työntekijällä. Jokainen OLL:n työntekijä tai hallituslainen on omalta osaltaan vastuussa
186 suunnitelman toteutumisesta.
187
188 Yhdenvertaisuussuunnitelma esitellään jäsenistölle joka vuosi OLL:n vuoden ensimmäisessä
189 sektoritapaamisessa.
190
191

192 Lähteet:

- 193 www.yhdenvertaisuus.fi
194 <http://www.sport.fi/arvot-ja-vastuullisuus/yhdenvertainen-urheilu>
195 OSS-järjestöpalveluiden yhdenvertaisuussuunnitelma
196
197
198